

GUIA DIDÁCTICA fiesta de navidad 2021

Una juguetería en Manhattan

Esta es la vigésimo séptima fiesta musical de Navidad de Viaró, y la primera cantada en directo. También es la primera vez que todas las piezas musicales son realizadas por profesores y alumni de Viaró, y es interpretada por alumnos y profesores de la EMV. El sr. José Carlos Quintairo ya escribió la música de dos canciones (en 2008 y 2009) pero esta es la primera vez que toda la música es original nuestra.

La trama de "Una juguetería en Manhattan" es totalmente original, pero el personaje del Sr. Thompson está inspirado en el viejo artesano que arregla juguetes rotos en la fiesta de hace 25 años. "Un Nadal de tot l'anv" (1996)

SINOPSIS

Lewis y Andrew son dos chavales que viven en el orfanato de miss Beth en Manhattan en 1903. Son traviosos pero también inteligentes; tanto es así que mr Thompson, el dueño de la tienda de juguetes, los toma como aprendices. Cuando mr. Thompson muere muchos años después, en 1928, Lewis y Andrew ya han decidido que tras la temporada navideña cerrarán la tienda y la venderán. Incluso hay compradores interesados, como Don Vito, un gángster que la quiere porque se encuentra en un punto estratégico de la ciudad. Andrew tiene claro que tienen que venderla; Lewis sabe que a un gángster, nunca.

TEMAS que aparecen en el argumento y PERSONAJES que los encarnan

la laboriosidad y el esfuerzo (Mr. Thompson)

Mr. Thompson es un artesano que ha dedicado toda su vida y talento a la fabricación de juguetes a mano para los niños, especialmente los necesitados. De joven tuvo que abandonar su país porque algunos vecinos del pueblo lo acusaron sin ninguna base de terribles crímenes; pero a pesar de la injusticia siguió trabajando para los demás, fiel a lo que creía, y emigró a Estados Unidos para empezar de nuevo con su tienda de juguetes en Manhattan. No quiere hacerse rico sino hacer felices a los niños.

la paciencia y la generosidad de dedicar la vida a los demás (miss Beth y miss Lucy)

Miss Beth es una mujer paciente; una madre para todos los niños de su orfanato donde desempeña desinteresadamente todos los papeles posibles: dirige, cocina, administra y enseña. Con los años le ayudará miss Lucy, una joven decidida y generosa que se convertirá en la maestra del orfanato y una aliada de miss Beth y Lewis contra los gángsters. Ambas ejemplifican la felicidad de darse a los demás, sirviendo en todo lo necesario.

el valor de la amistad / descubrir la grandeza de las cosas pequeñas (Lewis)

Aunque sus caminos se separan y piensan de manera muy diferente, Andrew y Lewis siempre se respetan y se preocupan el uno por el otro; cuando Andrew se convierte en un mafioso no puede dejar de darle consejos a su amigo ("no te acerques a la tienda, es peligroso"); Lewis también pide ayuda en medio de la crisis de 1929; esta confianza hace que la reconciliación y el perdón entre los dos sea mucho más fácil.

Lewis de niño sueña con convertirse en "el amo de Nueva York"; él cree que "pensar en grande" significa hacer cosas extraordinarias y es por eso que quiere vender la tienda de mr. Thompson. Pero entonces descubrirá la extraordinaria grandeza de hacer cosas "normales" en una pequeña tienda de juguetes.

lo absurdo del clasismo (don Vito)

Parece mentira pero lamentablemente hay personas que creen que los demás son mejores o peores por el color de su piel, o su procedencia geográfica o social. De la misma manera que tenemos que respetar la libertad de todo el mundo de creer y pensar lo que quiera -aunque quizás no estemos de acuerdo- tampoco podemos juzgar a las personas por su aspecto, manera de hablar u origen; eso se llama prejuicio: o sea, dejarse llevar por las apariencias, juzgar a alguien sin conocerlo de verdad. Y es muy peligroso porque nos podemos equivocar mucho y arrinconar a una persona, ridiculizarla o hacerla sentir inferior a nosotros: eso es discriminación. El personaje de don Vito es un ejemplo de esa actitud; por suerte acaba entendiendo que se equivoca.

la ceguera de la ambición / rectificar y saber pedir perdón (Andrew)

Andrew está tan interesado en levantar el vuelo que se deja llevar por el primero que le tienta; la prisa es mala consejera, y en su precipitación Andrew acaba en las redes de los mafiosos que quieren controlar Nueva York.

Justo después de la destrucción de los juguetes y de toda la tienda Andrew se da cuenta de todo el daño que ha hecho y, desde entonces, intenta una de las cosas que más nos cuesta a la gente: disculparse y compensar el daño hecho con buenas acciones. Y lo consigue, incluso con una pequeña tregua de un día, en Navidad.

SINOPSIS		PARA TRABAJAR
0	INTRO - La tienda de juguetes de mr Thompson está devastada por varias explosiones y disparos de bala. Ha habido una batalla. Ahora hay silencio y, dentro de la tienda, sólo dos hombres: Lewis y Andrew. Lewis sostiene una pistola con una mano mientras que con la otra trata de sostener el cuerpo inerte de su amigo Andrew. Y en ese momento la policía aparece e inmediatamente arresta a Lewis.	<p>no debemos juzgar por las apariencias; a veces las cosas no son lo que parecen ser.</p> <p>Los policías entra en la tienda y ven a un hombre que parece un vagabundo con una pistola en la mano, y a otro hombre, vestido elegantemente, herido en el suelo. No es extraño pensar que uno ha disparado al otro para robarle pero, ¿y si no fuera así? Quizá nos pasa a menudo que hacemos juicios temerarios (que suelen basarse en prejuicios). ¿La detención de Lewis por parte de la policía tiene que ver con estos prejuicios?</p>
1	MANHATTAN, 1903 - Lewis y Andrew son dos traviosos que, aunque viven en el orfanato de miss Beth, se pasan el día recorriendo Manhattan y soñando con convertirse en los amos de Nueva York. Pero tarde o temprano miss Beth siempre termina atrapándolos (y castigándolos), y esta vez no es la excepción. Lo cierto es que viven muy bien con la amable miss Beth, pero les encantan las aventuras; lo que pasa es que hoy es domingo y como cada semana mr. Thompson, el artesano fabricante de juguetes visita el orfanato cargado de regalos; así que es mejor estar allí y poner cara de bueno.	<p>Como dice mr. Thompson a los niños del orfanato, hacer las cosas bien tiene premio. En cambio, hacer travesuras puede ser muy divertido, pero hay que medir las consecuencias... y asumirlas.</p>
2	VIURE EN EL MÓN MÀGIC DEL TALLER DE MR THOMPSON - Lewis y Andrew no pueden evitarlo: se escapan de nuevo, esta vez por la noche, y para ir a la tienda de mr. Thompson para ofrecerle su "ayuda". Pero contra todo pronóstico, la idea no le parece mal a mr Thompson porque ve que son chicos inteligentes, y además nota que él se está haciendo mayor. Así que los dos amigos entran como aprendices en el taller de juguetes de mr. Thompson (el mundo mágico, dicen). El artesano les regala los secretos de su oficio, mil cuentos inventados sobre su propia historia y una caja de música donde todos los sueños encajan.	<p>"A veces solo somos capaces de apreciar la belleza de las cosas cuando miramos en su interior", le dice mr. Thompson a Andrew cuando le da la caja de música.</p> <p>Cuando pones ilusión en algo el resultado te hace feliz; Mr. Thompson no trabaja para ganar dinero, sino que crea y arregla juguetes porque sabe que hará felices a muchos niños con su trabajo bien hecho.</p>

3	<p>GANGS OF NEW YORK - Mientras tanto, las diversas familias de mafiosos se reivindican como aspirantes a ser las únicas dominadoras del crimen organizado en la ciudad. Todo el mundo sabe que el pastel está demasiado repartido... y ninguna familia quiere compartirlo. Y en medio de este "pastel" la guinda es precisamente la tienda de mr. Thompson porque se encuentra en un lugar de la ciudad que es clave para el control de todos los negocios de los mafiosos.</p>	<p>Los gánsters encarnan el deseo de tener más, la ambición y la codicia; la suya es una lógica perversa: lograr las cosas por la fuerza y fuera de la ley; y, para lograrlo, eliminar a los oponentes sea como sea.</p>
4	<p>TIC-TAC: MASSA GRANS PER ESTAR AMB JOGUINES - Han pasado 25 años; estamos en 1928. Mr. Thompson ha fallecido recientemente y los dos niños -ya convertidos en hombres- están a cargo de la tienda; pero pretenden venderla cuando hayan pasado las fiestas navideñas porque siempre han soñado con viajar por todo el mundo. De todos modos, Lewis lamenta dejar la tienda donde ha trabajado toda su vida haciendo felices a tantos niños.</p>	<p>Aunque se mueran de ganas de "conquistar" la ciudad, Andrew y Lewis son fieles al compromiso que adquirieron con mr. Thompson: seguir haciendo juguetes hasta después de Navidad. Y trabajar con el mismo entusiasmo e ilusión hasta el último momento; la importancia de las "últimas piedras".</p>
5	<p>NEGOCIS A LA MIDA DELS TEUS SOMNIS - Pocas semanas antes de Navidad, miss Beth presenta a miss Lucy, la nueva maestra del orfanato y su mano derecha a partir de ahora a Lewis y Andrew. Lucy, una chica trabajadora y muy decidida, dice que lamenta que Lewis y Andrew quieran vender la tienda de juguetes; y justo en ese momento aparece un posible comprador: don Vito, uno de los jefes de los mafiosos neoyorquinos. Don Vito trata a Lewis con desprecio por su actitud humilde; en cambio, se acerca a Andrew con interés y lo tienta no solo para venderle la tienda, sino también para que "cambie su vida" y trabaje con él.</p>	<p>Los comentarios de Don Vito a Lewis ponen de relieve una actitud chulesca y llena de prejuicios. Es tan absurdo que alguien pueda pensar que las personas son mejores o peores dependiendo de cómo visten, hablan o del color de su piel ...</p> <p>Lucy no se siente intimidada por el tono y la actitud de don Vito: se enfrenta al gánster y demuestra ser una chica con ideas claras y valiente. No tiene miedo.</p> <p>"Usted no nació para vender juguetes... ¡Aspira a mucho más!", le dice Don Vito a Andrew. ¿Piensas que es "poca cosa" el trabajo de un artesano que hace juguetes para niños? ¿Qué trabajos tienen más valor?</p> <p>Don Vito trata de convencer a Andrew tentándolo con la promesa de una vida de lujo y riqueza; un camino fácil y corto hacia la felicidad... Y un engaño. ¿Sabes por qué?</p>
6	<p>TIC-TAC (REPRISE) / ME VOY / LA NADALA (EL CANT DELS OCELLS) - La Nochebuena ha llegado; Lewis, como siempre había hecho el Sr. Thompson, llega al orfanato cargado de juguetes pero sin Andrew. Los niños preguntan por él... ¿Qué le pasó? Lewis trata de esquivar el tema, pero la triste verdad es que Andrew se ha ido con los gánsters, impaciente por cambiar sus vidas. Lewis se ha quedado solo con la tienda; tal vez eso - y el alegre ambiente navideño del orfanato - es lo que termina haciendo que Lewis cambie de opinión y ya no quiera venderse la tienda de juguetes: pedirá un préstamo al banco y tratará de poner en marcha el negocio.</p>	<p>Lewis y Andrew han elegido caminos opuestos; ¿Cómo crees que afecta esto a su amistad? ¿Tiene solución?</p> <p>Cuando Lewis le dice a Lucy que ha decidido no vender la tienda de juguetes se convierte en el hombre más feliz del mundo. ¿por qué? Aparentemente, ¿no está sacrificando el sueño de su vida? ¿No crees que debería envidiar a Andrew?</p>
7	<p>EL CRACK DEL 29 - Unos meses más tarde, exactamente el 24 de octubre de 1929, se produce el famoso crack en la Bolsa de Nueva York. El sistema financiero colapsa, los bancos cierran y millones de personas se quedan sin dinero, sin trabajo y, en muchos casos, sin ni siquiera alimentos. Este desastre también lo sufren el orfanato de Beth y Lucy y la tienda de Lewis: no pueden devolver los préstamos y están a merced de los únicos que tienen dinero en la ciudad: los gánsters.</p>	<p>La canción explica qué causó y qué consecuencias tuvo el crack de 1929. Pero vale la pena trabajarlo en clase, también porque fue un acontecimiento histórico muy importante.</p> <p>Los gánsters aprovechan el momento de debilidad general para extender su poder; no es oportunismo sino egoísmo: no les importa el sufrimiento de los demás, solo el beneficio propio.</p>
8	<p>EL REPTE - Lewis, se siente perdido porque no puede encontrar una manera de pagar las deudas; y entonces Beth le pide a Lewis que vaya a ver a Don Vito: ella sabe que le está proponiendo un reto muy difícil a Lewis, pero no hay otra opción: "Hazlo por los niños del orfanato, Lewis", dice. Y Lewis, acepta. Lo que sucede es que tras solicitar la entrevista con Don Vito se encuentra con dos desagradables sorpresas: la primera es que los gánsters lo reciben -de nuevo- faltándole al respeto gravemente por su aspecto; la segunda es que el nuevo capo de los gánsters no es otro que Andrew, ahora convertido en "Andrea Genovese", la mano derecha de Don Vito. Andrew le reitera a Lewis su ruptura con el pasado y su voluntad de conseguir la tienda por la fuerza, y le sugiere a Lewis que si no quiere salir herido no se acerque a la tienda de juguetes porque será la diana de la batalla a entre bandas que está a punto de tener lugar.</p>	<p>Una vez más, aparece la cuestión de la discriminación; Lewis reacciona con valentía y al mismo tiempo con un toque de humor. Hay que ser valiente y decidido ante actitudes como la de los gánsters de don Vito</p> <p>A pesar del giro de Andrew, la llama de la amistad todavía brilla dentro de él; Así que le pide a Lewis que se mantenga alejado de la tienda, porque es "peligroso".</p>
9	<p>ÉS DE NIT A MANHATTAN - De hecho, todas las bandas de mafiosos se están preparando frente a la tienda de juguetes de Manhattan para una batalla que debe decidir quién gobernará toda la ciudad. Andrew, un poco nostálgico, le pide a Don Vito que le permita echar un último vistazo a lo que durante tantos años fue su hogar: la tienda de juguetes del Sr. Thompson. Lo que no sabe es que dentro está esperando a su amigo Lewis, que no está dispuesto a dejar escapar ninguna batalla que los arrastre a todos; les dice: "Si queréis la tienda tendréis que pasar por encima de mí". Y añade: '¡No me iré sin Andrew!' Pero los gánsters son gánsters y no quieren discutir nada: todos empiezan a disparar y el fuego cruzado causa enormes daños a la tienda, muchos heridos y todos los mafiosos huyendo a toda prisa. De hecho, entre los escombros solo quedan Lewis y Andrew. Y Andrew también parece arrepentirse de lo que ha causado. Pero alguien dispara desde la oscuridad, Andrew cae herido y Lewis, que corre a ayudarlo, es interceptado por per la policía, que acaba de llegar al campo de batalla. ¿Un pordiosero con un arma y otro herido? Hemos vuelto a la escena 0 de este musical y a la detención de un desesperado Lewis.</p>	<p>Lewis tiene que lidiar con un dilema: o va a la tienda para protegerla con su propia vida o se la da a Andrew para recuperarr su amistad. ¿Qué termina decidiendo? ¿Cómo lo hace?</p> <p>¿Por qué crees que Andrew quiere visitar la tienda de juguetes del Sr. Thompson por última vez, antes de la batalla?</p> <p>Como siempre ocurre con las peleas, se pierde más de lo que se gana: la tienda ha quedado devastada. Pero Andrew, también: se da cuenta de que ha ido demasiado lejos con todo esto e incluso parece estar a punto de disculparse con su amigo...</p>
10	<p>SILENCIO - Desolado, Lewis llora en la cárcel porque cree que Andrew ha muerto. También vive la impotencia de saber que no ha cometido ningún delito y no poder probarlo; y le entristece saber que los niños se quedarán sin juguetes porque la tienda está en ruinas. Pero cuando más deprimido parece Beth y Lucy entran en la escena y le dicen a Lewis no sólo que Andrew no ha muerto, sino que ha declarado la inocencia de Lewis. Así que los policías liberan a Lewis. Los tres se van rápidamente a ver a Andrew al hospital. Y allí, finalmente, Andrew puede disculparse y los dos amigos se reconcilian. Lewis toca la caja de música de su batalla y juntos escuchando la melodía</p>	<p>Lewis sabe que ha sido encarcelado injustamente, y no puede hacer nada al respecto. Hay momentos en los que pensamos que no hay salida, que todo está oscuro. Estos son momentos para no desesperarse, para confiar en la voluntad de Dios.</p> <p>Reconocer que hemos cometido un error es un ejercicio no siempre fácil de hacer: requiere humildad; y más aún saber pedir perdón sinceramente. Cuando se nos perdona la satisfacción y la alegría son indescriptibles.</p> <p>La recuperación de Andrew nos hace pensar en las segundas oportunidades; por razones muy diferentes, mr Thompson también tuvo que empezar de cero: y con entusiasmo se salió con la suya.</p>

	<p>amigos se recomanan. Lewis saca la caja de musica de su basamo y jorras, escuchando la melodía, recuerdan la frase "solo somos capaces de apreciar la belleza de las cosas cuando miramos en su interior". Hecho esto la preocupación de todos son ahora los niños del orfanato y sus juguetes, que han sido destruidos. Y entonces Andrew tiene una idea.</p>	<p>De una forma discreta, casi anecdótica, en esta escena se nos cuentan los orígenes de mr Thompson: por qué injusticia tuvo que abandonar su país y establecerse en Nueva York (una historia contada en el musical de 1996: "Un Nadal de tot l'any"). El hecho es que la incomprensión, las murmuraciones y falsas acusaciones, los prejuicios pueden hacer mucho daño.</p>
<p>11</p>	<p>NO SURRENDER (GANGS OF NEW YORK REPRISE) - La idea de Andrew es enviar el mismo mensaje por carta a todas las bandas de mafiosos: un anuncio de rendición y una convocatoria para hacerlo efectivo frente a la tienda de juguetes; así que todas las familias se presentan creyendo que los demás se han rendido. Cuando descubren el engaño entran en escena Lewis, Lucy y Beth, rodeados de niños, todos se rebelan contra los mafiosos y exigen poder celebrar la Navidad. Y, para sorpresa de todos, Andrew aparece con ellos, convencido: "¡Me quedo con ellos, me quedo en casa!".</p>	<p>La fuerza de los niños reside en su inocencia: quieren celebrar la Navidad y es inconcebible que personas mayores con ambiciones que se les escapan puedan estropearlo. Y así es. Ser como niños es una buena receta para ir por la vida.</p> <p>Andrew se para frente a los gángsters valientemente. La mejor manera de cambiar es con determinación... Y con acciones concretas y visibles.</p>
<p>12</p>	<p>LA TREVA: BON NADAL, NEW YORK - La fuerza emocional de la Navidad y la presión de los niños suaviza los corazones de los gángsters, que deciden acordar una tregua al menos el día de Navidad. Don Vito también garantiza a Lewis y sus amigos que todas las familias respetarán la tienda de juguetes para asegurarse de que ningún niño pueda quedarse sin regalos . Y llevados por el entusiasmo colectivo, después de que don Vito se disculpe con Lewis por sus comentarios, todos los mafiosos ayudan con sus propias manos a recuperar tantos juguetes como sea posible entre los escombros de la tienda.</p>	<p>En el momento en que Don Vito decide acordar la tregua y ayudar a los niños, se saca del bolsillo un buen fajo de billetes. Lewis los rechaza cortésmente. ¿Sabes por qué? Porque es dinero obtenido ilegalmente: el fin nunca justifica los medios.</p> <p>El día después de Navidad, los mafiosos seguirán luchando y cometiendo crímenes. Pero para Lewis y Andrew no es una derrota: han recuperado la tienda, su amistad y juntos pueden hacer felices a muchos niños de Nueva York.</p>

GUIA DIDÀCTICA festa de nadal 2021

Una jugueteria en Manhattan

Aquesta és la vint-i-setena festa de Nadal musical de Viaró, i la primera cantada en directe. També és el primer cop que totes les peces musicals són fetes per professors i alumnes de Viaró, i és interpretada per alumnes i professors de l'EMV. El sr. José Carlos Quintairo ja havia escrit la música de dos temes (els anys 2008 i 2009) però aquest és el primer cop que tota la música és original nostra.

L'argument de "Una jugueteria en Manhattan" és totalment original però el personatge de Mr. Thompson s'inspira en el vell artesà que arregla joguines trencades a la Festa de fa 25 anys, "Un Nadal de tot l'any" (1996)

SINOPSI

Lewis i Andrew són dos marrecs que viuen a l'orfenat de Miss Beth, a Manhattan, l'any 1903. Són entremaliats però també espavilats; tant que mr. Thompson l'amo de la botiga de joguines els agafa com a aprenents. Quan mor mr. Thompson molts anys més tard, el 1928, Lewis i Andrew ja han decidit que després de la campanya de Nadal tancaran la botiga i la vendran. Fins i tot hi ha compradors interessats, com don Vito, un gånster que la vol perquè està situada en un punt estratègic de la ciutat. Andrew té clar que l'han de vendre; Lewis té clar que a un gånster, mai.

TEMES que apareixen a l'argument i PERSONATGES que els encarnen

la laboriositat i l'esforç (Mr. Thompson)

El vell mr. Thompson és un artesà que ha dedicat tota la seva vida i talent a fabricar a mà joguines per als nens, especialment els més necessitats. De jove va haver de marxar del seu país perquè alguns veïns del poble el van acusar sense cap fonament de crims terribles; però malgrat la injustícia ell va seguir treballant per als altres, fidel a allò en què creia, i va emigrar a Estats Units per començar de nou amb la seva botiga de joguines a Manhattan. No busca fer-se ric sinó fer feliços els nens.

la paciència i la generositat de dedicar la vida als altres (Miss Beth i Miss Lucy)

Miss Beth és una dona pacient; una mare per a tots els nens del seu orfenat on ella fa abnegadament tots els papers de l'auca: dirigeix, cuina, administra i ensenya. Amb els anys s'ajudarà de Miss Lucy, una jove decidida i generosa que esdevindrà la mestra de l'orfenat i una aliada de Miss Beth i de Lewis contra els gånsters. Totes dues exemplifiquen la felicitat de donar-se als altres, servint en tot allò que calgui.

el valor de l'amistat / descobrir la grandesa de les coses petites (Lewis)

Malgrat que els seus camins se separen i pensen de forma ben diferent, Andrew i Lewis es respecten sempre i es preocupen l'un per l'altre; quan Andrew esdevé un mafiós no pot deixar de donar un consell al seu amic ("no t'apropis a la botiga, és perillós"); Lewis també li demana ajuda en plena crisi de 1929; aquesta confiança fa que la reconciliació i el perdó entre tots dos sigui molt més senzill.

Lewis de petit somnia en convertir-se en "l'amo de New York"; creu que "pensar en gran" vol dir fer coses extraordinàries i per això vol vendre's la botiga de mr. Thompson. Però després descobrirà l'extraordinària grandesa que hi pot haver fent coses "normals" en una petita botiga de joguines.

l'absurditat dels prejudicis i la discriminació (don Vito)

Sembla mentida però lamentablement hi ha persones que creuen que els altres són millors o pitjors segons el seu color de pell, o la seva procedència geogràfica o social. De la mateixa manera que hem de respectar la llibertat de tothom de creure i pensar el que vulgui -encara que potser nosaltres no hi estiguem d'acord- tampoc podem jutjar les persones pel seu aspecte, manera de parlar o origen; d'això se'n diu prejudici: o sigui, deixar-se endur per les aparences, jutjar algú sense conèixer-lo de debò. I és molt perillós perquè podem equivocar-nos molt i arraconar una persona, ridiculitzar-la o fer-la sentir inferior a nosaltres: això és discriminació. El personatge de don Vito és un exemple d'aquesta actitud; per sort al final acaba entenent que s'equivoca.

l'engament de l'ambició / rectificar i saber demanar perdó (Andrew)

Andrew té tantes ganes d'alçar el vol que es deixa endur pel primer que el tempta; la pressa és mala consellera, i en la seva precipitació Andrew acaba ben enfangat entre els mafiósos que volen controlar New York.

Just després de la destrucció de les joguines i de la botiga sencera Andrew se n'adona de tot el mal que ha fet i, des d'aquell moment, intenta una de les coses que més ens costa a les persones: demanar perdó i compensar el mal fet amb accions bones. I ho aconsegueix, ni que sigui amb una petita treva d'un dia, per Nadal.

SINOPSIS		PARA TRABAJAR
0	INTRO - La botiga de joguines de mr. Thompson apareix devastada per diverses explosions i trets de bala; hi ha hagut una batalla campal. Ara hi ha silenci, i dins de la botiga només dos homes: Lewis i Andrew. Lewis sosté una pistola amb una mà mentre amb l'altra intenta aguantar el cos inerm del seu amic Andrew. I en aquest instant apareix la policia i, immediatament deté Lewis.	<p>no hem de jutjar per les aparences; de vegades les coses no són el que semblen</p> <p>Els policies entren a la botiga i hi veuen un home que sembla un captaire amb una pistola a la mà, i un altre home, vestit amb elegància, ferit al terra. No és estrany pensar que l'un ha disparat l'altre per robar-li però, i si no fos així? Potser ens passa que de vegades fem judicis temeraris que són, sovint, prejudicis. La detenció d'en Lewis per part de la policia té a veure amb aquests prejudicis?</p>
1	MANHATTAN, 1903 - Lewis i Andrew són dos marrecs entremaliats que, tot i que viuen a l'orfenat de miss Beth, es passen el dia recorrent Manhattan i somiant en convertir-se en els amos de New York. Però tard o d'hora miss Beth sempre els acaba enxampant (i castigant), i aquest cop no és una excepció. La veritat és que viuen molt bé amb la bondadosa miss Beth, però els encanten les aventures; el que passa és que avui és diumenge i com cada setmana mr. Thompson, l'artesà fabricant de joguines visita l'orfenat carregat de regals; així que més val ser-hi i posar cara de bons nois.	Tal i com diu mr Thompson als nens de l'orfenat, fer les coses bé té premi; en canvi fer entremaliadures pot ser molt divertit, però cal mesurar-ne les conseqüències... i assumir-les.
2	VIURE EN EL MÓN MÀGIC DEL TALLER DE MR THOMPSON - Lewis i Andrew no ho poden evitar: s'han tornat a escapar, aquest cop de nit i per anar a la botiga de mr. Thompson a oferir-li la seva "ajuda". Però contra tot pronòstic a mr. Thompson la idea no li sembla malament perquè veu que són espavilats i ell ja comença a fer-se gran. Així que els dos amics entren d'arrepentits al taller de	Què significa la frase "De vegades només som capaços d'apreciar la bellesa de les coses quan mirem dins seu" que li diu mr Thompson a Andrew quan li regala la capseta de música?

2	<p>son espavintats, i en ja comença a fer-se gran. Així que els dos amics empenen a aprendrems un taller de joguines (el món màgic, diuen ells) de mr. Thompson. L'artesà els regala els secrets del seu ofici, mil contes inventats sobre la seva pròpia història i una capseta de música on hi caben tots els somnis.</p>	<p>Quan poses il·lusió en una cosa el resultat et fa feliç; mr. Thompson no treballa per fer diners sinó que crea i arregla joguines perquè sap que farà contents molts nens amb el seu treball ben fet.</p>
3	<p>GANGS OF NEW YORK - Mentrestant les diverses famílies de mafiosos es reivindiquen com a aspirants a ser els únics dominadors del crim organitzat a la ciutat. Tots saben que el pastís està massa repartit... I cap família vol compartir-lo. I enmig d'aquest "pastís" la cirereta és precisament la botiga de mr. Thompson perquè està ubicada en un punt de la ciutat que és clau per al control de tots els negocis dels mafiosos.</p>	<p>Els gànsters encarnen l'afany de tenir més, l'ambició i la cobdícia; la seva és una lògica perversa: aconseguir les coses per la força i al marge de la llei; i, per aconseguir-les, eliminar els oponents de la manera que sigui.</p>
4	<p>TIC-TAC: MASSA GRANS PER ESTAR AMB JOGUINES - Han passat 25 anys; estem al 1928. Fa poc que mr Thompson ha mort i els dos nens -ja convertits en homes- estan al capdavant de la botiga; però tenen intenció de vendre-se-la quan hagin passat les festes de Nadal perquè ells sempre han somiat recórrer el món sencer. De totes maneres a en Lewis li fa llàstima deixar la botiga on ha treballat tota la vida fent feliços a tants i tants nens.</p>	<p>Encara que tinguin tantes ganes "conquerir" la ciutat Andrew i Lewis són fidels al compromís que van adquirir amb mr. Thompson: seguir fabricant joguines fins després de Nadal. I treballar amb el mateix entusiasme i il·lusió fins al darrer moment; la importància de les "últimes pedres".</p>
5	<p>NEGOCIS A LA MIDA DELS TEUS SOMNIS - Poques setmanes abans de Nadal miss Beth presenta miss Lucy a Lewis i Andrew la nova mestra de l'orfenat i la seva mà dreta a partir d'ara. Lucy, una noia treballadora i molt decidida comenta que li sap greu que Lewis i Andrew es vulguin vendre la botiga de joguines; i just en aquell moment apareix un possible comprador: don Vito, un dels capos dels gànsters de New York. Don Vito tracta amb menyspreu Lewis per la seva actitud humil; en canvi s'apropa a Andrew amb interès i el tempta no només perquè li vengui la botiga sinó també perquè "canviï de vida" i treballi al seu costat.</p>	<p>Els comentaris que don Vito li fa a Lewis posa de manifest una actitud fatxenda i plena de prejudicis. És tan absurd que algú pugui pensar que les persones són millors o pitjors segons la forma de vestir, parlar o el color de la pell...</p> <p>Lucy no es deixa intimidar pel to i l'actitud de don Vito: s'encara al gånster i demostra ser una noia amb les idees clares i ben valenta. No té por.</p> <p>"Vostè no va néixer per vendre joguines... Aspira a molt més!" li diu don Vito a Andrew. Et sembla "poca cosa" la feina d'un artesà que fa joguines per als nens? Quines feines tenen més valor?</p> <p>Don Vito intenta convèncer Andrew temptant-lo amb la promesa d'una vida de luxe i riquesa; un camí fàcil i curt cap a la felicitat... I un engany. Saps per què?</p>
6	<p>TIC-TAC (REPRISE) / ME VOY / LA NADALA (EL CANT DELS OCELLS) - Ha arribat la nit de Nadal; Lewis, com havia fet sempre mr. Thompson, arriba a l'orfenat carregat de joguines però sense Andrew. Els nens pregunten per ell... Què li ha passat? Lewis intenta esquivar el tema, però la trista veritat és que Andrew ha marxat amb els gànsters, impacient per canviar de vida. Lewis s'ha quedat sol amb la botiga; potser això -i l'alegre ambient nadalenc de l'orfenat- és el que acaba fent que Lewis canviï d'idea i ja no vulgui vendre's la botiga de joguines: demanarà un préstec al banc i mirarà de tibar endavant el negoci.</p>	<p>Lewis i Andrew han triat camins oposats; com creus que afecta això la seva relació d'amistat? Té solució?</p> <p>Quan Lewis li diu a Lucy que ha decidit no vendre la botiga de joguines es converteix en l'home més feliç del món. Per què? Aparentment, no està sacrificant el somni de la seva vida? No creus que hauria d'envejar Andrew?</p>
7	<p>EL CRACK DEL 29 - Uns mesos més tard, exactament el 24 d'octubre de 1929, es produeix el famós crack de la borsa de New York. El sistema financer es col·lapsa, els bancs tanquen i milions de persones es queden sense diners, sense feina i, en molts casos, sense poder ni tan sols menjar. Aquest desastre també el pateixen l'orfenat de Beth i Lucy i la botiga de Lewis: no poden tornar els préstecs i queden a mercè dels únics que tenen diners a la ciutat: els gànsters.</p>	<p>La cançó explica què va causar i quines conseqüències tingué el crack de 1929. Però val la pena que a classe ho treballev, també perquè va ser un fet històric importantíssim.</p> <p>Els gànsters aprofiten el moment de debilitat general per estendre el seu poder; no és oportunisme sinó egoisme: no els importa el patiment dels altres, només el propi benefici.</p>
8	<p>EL REPTE - Lewis, se sent perdut perquè no troba la manera de pagar els deutes; i aleshores Beth li demana a Lewis que vagi a veure don Vito: sap que li està proposant un repte molt difícil a Lewis, però no queda cap altra opció: "Fes-ho pels nens de l'orfenat, Lewis", li diu. I Lewis, accepta. El que passa és que després de sol·licitar l'entrevista amb don Vito es troba amb dues sorpreses desagradables: la primera és que els gànsters el reben -una altra vegada- faltant-li greument al respecte pel seu aspecte; la segona és que el nou capo dels gànsters és ni més ni menys que Andrew, ara convertit en "Andrea Genovese", la mà dreta de don Vito. Andrew reitera a Lewis el seu trencament amb el passat i la seva voluntat d'obtenir la botiga per la força, i suggereix a Lewis que si no vol prendre mal no s'apropi a la tenda de joguines perquè serà la diana de la batalla entre bandes que està a punt de produir-se.</p>	<p>Una altra vegada apareix el tema de la discriminació; Lewis reacciona amb valentia i alhora amb un punt d'humor; s'ha d'actiar amb decisió i fermesa davant d'actituds com la dels gànsters.</p> <p>Malgrat el gir que Andrew ha fet la flama de l'amistat encara brilla dins seu; per això li demana a Lewis que s'aparti de la botiga, que és "perillós".</p>
9	<p>ÉS DE NIT A MANHATTAN - Efectivament totes les bandes de mafiosos es preparen davant de la botiga de joguines de Manhattan per a una batalla que ha de decidir qui governarà la ciutat sencera. Andrew, un punt nostàlgic demana a don Vito fer un darrer cop d'ull a la que durant tant anys va ser casa seva: la tenda de joguines de mr. Thompson. El que no sap és que a dins l'espera el seu amic Lewis, que no està disposat a deixar que es lliuri cap batalla que els arrossegui a tots; els diu: "Si voleu la botiga haureu de passar per damunt meu". I es planta: "No me n'aniré sense l'Andrew!". Però els gànsters són gànsters i no volen discutir res: comencen tots a disparar i el foc creuat provoca una enorme destrossa a la botiga, un munt de ferits i tots els mafiosos escapant-se a corre-cuita. De fet només queden entre la runa Lewis i Andrew. I Andrew, a més, sembla penedit del que ha provocat. Però algú dispara des de la foscor, Andrew cau ferit i Lewis, que corre a ajudar-lo és interceptat per la policia, que acaba d'arribar al camp de batalla. Un perdolaire, amb una pistola i un altre home ferit? Hem tornat a l'escena 0 d'aquest musical i la detenció d'un desesperat Lewis.</p>	<p>Lewis ha de fer front a un dilema: o se'n va a la botiga per protegir-la amb la pròpia vida o bé la cedeix a Andrew per recuperar la seva amistat. Què acaba decidint? Com s'ho fa?</p> <p>Per què creus que Andrew vol visitar per últim cop la botiga de joguines de mr Thompson, abans de la batalla?</p> <p>Com passa sempre amb les baralles, s'hi perd més que no s'hi guanya: la botiga ha quedat devastada. Però Andrew, també: se n'adona que ha anat massa lluny amb tot plegat i fins i tot sembla que està a punt de demanar perdó al seu amic...</p>
	<p>SILENCIO - Desolat, Lewis plora a la presó perquè creu que Andrew ha mort. A més viu la impotència de saber que ell no ha comès cap crim i no poder demostrar-ho; i l'entristeix saber que</p>	<p>Lewis sap que l'han empresonat injustament, i que no pot fer-hi res. Hi ha moments que pensem que no hi ha sortida, que tot és fosc. Són moments per no desesperar-se, per confiar en la voluntat de Déu.</p> <p>Reconèixer que ens hem equivocat és un exercici no sempre fàcil de fer: requereix humiliat; i encara més saber demanar perdó sincerament. Quan ens perdonen la satisfacció i l'alegria són indescriptibles.</p>

10	<p>els nens es quedaran sense joguines perquè la botiga està en ruïnes. Però quan més abatut sembla entren en escena Beth i Lucy i li diuen a Lewis no només que Andrew no ha mort sinó que ha declarat la innocència de Lewis. Així que els policies alliberen Lewis. Ràpidament se'n van tots tres a veure Andrew a l'hospital. I allà, per fi, Andrew pot demanar perdó i els dos amics es reconcilien. Lewis es treu de la butxaca la capseta de música i junts, escoltant-ne la melodia, recorden la frase "només som capaços d'apreciar la bellesa de les coses quan mirem dins seu". Fet això la preocupació de tots plegats són els nens de l'orfenat i les seves joguines, que han quedat destruïdes. I aleshores Andrew té una idea.</p>	<p>La recuperació d'Andrew ens fa pensar en les segones oportunitats; per raons molt diferents mr. Thompson també va haver de començar de zero: i amb il·lusió se'n va sortir.</p> <p>D'una forma discreta, gairebé anecdòtica, en aquesta escena se'ns expliquen els orígens de mr. Thompson: per quina injustícia va haver de marxar del seu país i establir-se a New York (una història que s'explicava al musical de 1996: "Un Nadal de tot l'any"). I és que la incomprensió, les murmuracions i falses acusacions, els prejudicis poden fer molt de mal.</p> <p>Andrew està admirat que després de tot el que ha patit per culpa seva Lewis encara vulgui perdonar-lo. "Per què ho fas?" li pregunta. La resposta és l'amistat.</p>
11	<p>NO SURRENDER (GANGS OF NEW YORK REPRISE) - La idea d'Andrew consisteix en fer arribar per carta el mateix missatge a totes les bandes de gànsters: un anunci de rendició i una convocatòria per fer-la efectiva davant de la botiga de joguines; així que s'hi presenten totes les famílies mafioses creient que les altres s'han donat per vençudes. Quan descobreixen l'engany entre en escena Lewis, Lucy i Beth, envoltats de nens: es revoltan contra els mafiosos i exigeixen poder celebrar Nadal. I, per sorpresa de tothom, apareix amb ells Andrew, ben convençut: "em quedo amb ells, em quedo a casa!"</p>	<p>La força dels nens rau en la seva innocència: volen celebrar Nadal i els és inconcebible que persones grans amb ambicions que a ells se'ls escapen els ho pugui esguerrar. I així és. Ser com nens és una bona recepta per anar per la vida.</p> <p>Andrew es planta davant dels gànsters, amb valentia. La millor manera de canviar és amb determinació... I amb accions concretes i visibles.</p>
12	<p>LA TREVA: BON NADAL, NEW YORK - La força emotiva del Nadal i la pressió dels infants estava el cor dels gànsters, que decideixen pactar una treva si més durant el dia de Nadal. A més don Vito assegura a Lewis i els seus amics que totes les famílies respectaran la botiga de joguines per garantir que cap nen es pugui quedar sense. I enduts per l'entusiasme col·lectiu, després que don Vito demani perdó a Lewis pels seus comentaris, tots els mafiosos ajuden amb les pròpies mans a recuperar totes les joguines possibles entre les runes de la botiga.</p>	<p>En el moment que don Vito decideix pactar la treva i ajudar els infants es treu de la butxaca un bon feix de bitllets. Lewis els rebutja educadament. Saps per què? Perquè són diners obtinguts de forma il·legal: el fi mai no justifica els mitjans.</p> <p>L'endemà de Nadal els gànsters seguiran barallant-se i cometent crims. Però per a Lewis i Andrew no és cap derrota: ells han recuperat la botiga, l'amistat i junts podran fer feliços molts i molts nens de New York.</p>